

מנחי נהיגה נכונה:

הדרכה טובה ורענון הידע יכולים להציל חיים

חברי "צוות" משתלבים דרך יחידת התעסוקה בתחום התעבורה כמנחים של קורסי נהיגה נכונה. לאחר הכשרה מקיפה שעברו במסגרת רשת עמל, הם מברכים על ההזדמנות להעלות את המודעות - בקרב נהגים ותיקים וחדשים - לנושא הבטיחות בדרכים ■ כך הם הופכים את ה"עונש" לסוג של "פרס"

עבור ששון מצרפי, סא"ל, 57, תושב רעות, מהווה העיסוק החדש שלו כמנחה נהיגה נכונה "משהו לנשמה". "לא הכסף מביא אותי לעניין, כמוכן, אלא הרצון לעשות משהו משמעותי, בעל חשיבות עליונה. לשמחתי הוא מאפשר לי גמישות בזמנים ומשאיר גם קצת זמן לבית ולמשפחה".

ששון השתחרר בשנת 2007, ובתפקידו האחרון היה קמ"צ גימ"ס 446. מאחוריו

שורה ארוכה של תפקידי פיקוד משמעותיים, ועם הרקורד המרשים הזה לא התקשה למצוא תעסוקה גם באזרחות. במשך חמש שנים כיהן כממונה מחוז ירושלים של רשות הנהיגה, ובמסגרת תפקידו היה אמון על אכיפת חוקי ותקנות העסקת עובדים זרים. לאחר מכן עבר למגזר המוניציפאלי והיה מנכ"ל הרשות המקומית בני עייש.

"השתלבותי בתפקידים מעניינים ומאתגרים, אבל הם דרשו ממני את כל הזמן והאנרגיה שהיו לי. כשהחלטתי שאני רוצה להוריד את הרגל מהגד, שמעתי על פתיחת קורס מנחי נהיגה נכונה באמצעות אנשי יחידת התעסוקה במחוז שלי. ארונן משה וציונה, אנשים יקרים ויוצאי דופן, אינם מהססים לעדכן גם פורשים שלכאורה אינם זקוקים לשירותים שלהם. הם עניינו אותי בקורס והחלטתי להצטרף".

ששון מעיד, כי הקורס שעברו במשך שלושה חודשים היה חוויה מרתקת, בעיקר הודות למדריך הוותיק אורי צחי, שהעביר את התכנים ואת המתודולוגיה, והעניק לחניכיו אינספור כלים, עצות וטיפים.

"אני עושה שימוש רב בדרכי ההמחשה שלמדתי, אך מוסיף גם דברים משלי. למשל, קופסת פלסטיק ובה אבן קטנה. כשאני סווג אותה ומנער בחזקה - היא נחבטת בדפנות. אבל, כשאני ממלא אותה בצמר גפן ומנער שוב - היא כמעט לא זזה. זה הדימוי של אדם חנוך ברכב ובצורה כזו הוא הופך למוחשי מאוד. את המרחק שעובר רכב במהירות 90 ק"מ במשך שנייה - הוא עושה בהליכה נמרצת בתוך הכיתה. זאת כדי להעביר לשומעיו את החומרה של הסרת

כששמע ששון על התפקיד, חש שהוא "אובר קווליפייד". "הרי עשיתי, וניהלתי, ופיקדתי, והובלתי - וכאן מדובר על העברה של קורס בכיתה של איזה בית ספר... אפשר היה לחשוב שזה לא מספיק גדול, או מכובד, או מתוחכם. אבל אני אומר לכל מי שמתלבט שזו הזדמנות להציל חיים"

העניינים מהכביש ולו לשנייה אחת, לרוב כדי לסמס... "כבר יצא לי לעמוד מול נהנת צעירה שאמרה לי בפשטות: אני מסוגלת לסמס בנהיגה בלי למצמץ, זה כבר אוטומטי אצלי. התחלחלתי. נושא הטלפון הנייד הוא הסחת דעת קשה בקרב הצעירים - אבל לא רק. זה נושא שאנו עוסקים בו הרבה בקורס ואני לא חוסך דרכים כדי להמחיש מה קורה אם לשנייה או שתיים לא הסתכלת על הכביש".

ששון רואה חשיבות אדירה בעיסוק בנושא ומבחינתו העלאת המודעות לבטיחות בדרכים דחופה "אפילו יותר מהרכבת ממשלה".

הוא מגדיל עשות ומעניק תוקף נוסף להכשרתו כמנחה נהיגה נכונה, כאשר הוא משלב את התכנים בהרצאות שהוא מעביר בהתנדבות בכלל 4. זאת, במסגרת פרויקט התנדבות ארצי שמוכיל "צוות". "הודות לפרויקט ניתנה לי הזכות לפגוש חיילים שנמצאים בכלא ולהרצות בפניהם. אני מספר על עצמי, על השירות הצבאי, על העובדה שאני נכה צה"ל (יש לי רק עין אחת) ודי מהר מגיע לנהיגה ולבטיחות בדרכים. אני מדגיש בפני החיילים שעוד מעט ייצאו מהכלא, חו תהיה אפיזודה קצרה בחייהם. אבל, הכביש והנהיגה הם חלק גדול ומשמעותי מהחיים - ושם אין מקום לטעויות".

בסוף דבריו אומר ששון בגילוי לב, כי כששמע על התפקיד המוצע, חש שהוא "אובר קווליפייד". "הרי עשיתי, וניהלתי, ופיקדתי, והובלתי - וכאן מדובר על העברה של קורס בכיתה של איזה בית ספר... אפשר היה לחשוב שזה לא מספיק גדול, או מכובד, או מתוחכם. אבל אני אומר לכל מי שמתלבט שזו הזדמנות להציל חיים. לא פחות מכך. אם מסתכלים על זה ככה - כל השאר מתגמד".

איציק עמיר, סא"ל, 62, תושב אשקלון, אוהב מאוד את תחום הנהיגה. הוא השתחרר בשנת 98 משירות ממושך בהנדסה קרבית, בו עשה במגוון תפקידי פיקוד. התפקיד האחרון שמילא היה הדרכה בקורס מ"פ רב חיילי. "לאורך השירות, בכל יחידה אליה הגעתי, 'מינית' את עצמי גם לקצין בטיחות והנשא של נהיגה בטוחה תמיד היה חלק חשוב מהעשייה שלי כמפקד", הוא מספר.

היום, 21 שנים לאחר השחרור, מנהל איציק יחד עם רעייתו עסק להפקת אירועים, "כך שלא חסרה לי תעסוקה או פרנסה. אבל כששמעתי מארנן משה, מנהל יחידת התעסוקה במחוז יהודה, על הקורס החדש שנפתח - זה נשמע לי בדיקת בשבילי. אני מכיר את ארנן שנים ולמרות שאני עמוק ועובד - אני תמיד מבקש ממנו שיעביר לי הצעות מעניינות שהוא מקבל...".

נהיגה משנת 1974, מעולם לא עברתי עבירת תנועה ומעולם, תודה לאל, לא הייתי מעורב בתאונה.

אלי עבר את ההכשרה ובפני רק שבחים למדריך אורי צחי: "הרבה אנשים פגשתי בחיי אבל אדם כזה - מרתק, עשיר בידע, נדיב, מלא טוב לב ורצון לנתינה - לא פגשתי. הוא חלק עימו תובנות וסיפורים, וההדרכה הייתה אירוע מעצים ומרגש".

היום, כשהוא ניצב מול נהגים בכיתה, היעד הראשוני שלו הוא "להעביר אותם פאזה". הם הרי הגיעו לא מרצונם, וחלקם אף כסוג של סנקציה בשל ריבוי עבירות. "החוכמה היא להוציא אותם מהמקום הזה, ולהעביר אותם למקום חיובי, משתף פעולה, נכון ללמוד ולהשתפר".

הוא מעיד כי אינו ממנהל לחלוק את סיפורו האישי עם תלמידיו ומספר אותו רק בהקשר המקצועי, בפרק העוסק ברכבים דו-גלגליים על הכביש. "אז אני מיד נוכח ברמת קשב וגם בהדחות גדולה. זה מרגש, כי אני מקיים את הנדר שלי ומגיע אישית לנהגים, עם מסר אחד שחשוב לי להעביר: זה תלוי בנו. אנחנו מכוונים את עצמנו לאן ובאיזה אופן נגיע".

איציק מספר, שגם כמי שמחשיב את עצמו בקיא וידען בתחום - הוא למד המון בקורס. "המדריך, אורי צחי, תותח-על במתודיקה של לימוד נהיגה ואישיות כונשבת. פשוט היה תענוג ללמוד ממנו. הוא העביר לנו ידע רב ומעודכן, עסק במטון נושאים רלוונטיים כגון נהיגה ברכבים אוטונומיים, הסחות דעת של מסכים ועוד.

הוא הדגיש בפנינו את שלוש המסגרות של נהיגה נכונה: רענון לבעלי רישיון בחלוף חמש שנים מקבלתו, קורס למי שצבר נקודות / עבירות וקורס מתקדם למי שצבר כמות גדולה יותר של נקודות / עבירות.

כמוכן שהרכב האוכלוסייה שונה בכל מסגרת, וככל שהנהג ותיק יותר - כך הוא פחות מוכן לשמוע וללמוד. אבל לנו יש טקטיקות לעורר עניין בכלים. מבחינתי, כמי שמגיע מצה"ל, הממשק לאוכלוסייה צעירה הוא טבעי עבורי, והצעירים אף רוכשים כבוד כלפי אדם מבוגר עם רקורד צבאי, כמוני, שבהר להקדיש את זמנו להעביר קורס נהיגה נכונה".

אלי עזריאל, 65, תושב רחובות, מגיע לנושא הנהיגה הנכונה ממקום אישי מאוד. בחורף 2012 עבר בנו תאונת דרכים קשה עם אופנוע. הוא נותר נכה ומונבל בתנועה, אך לדברי אלי השתקם יפה, לומד משפטים, ועושה את דרכו בעולם בנחישות רבה ובהצלחה מרשימה. "מאז האירוע הזה שהסתיים, תודה לאל, בחיים ולא במוות, נדרתי לעשות משהו שיהיה בו כדי למנוע מקרים כואבים כמו זה שאנו חווים".

אלי שמע על הקורס מארגון משה, מנהל תעסוקה במחוז יהודה, במסגרת תפקידו כיו"ר סניף רחובות של "צוות" וקיבל את המידע אודותיו כדי להעבירו לחברי הסניף. "אבל מיד לאחר שקראתי את הפרטים, ידעתי שאצטרף בעצמי. בנוסף, אני מגיע מחיל האוויר, שם המודעות לנושא הבטיחות היא כה עמוקה ומושרשת, עד שזה הפך לדרך חיים. הנה אני עצמי נושא ברישיון

כשאתה מציע לחבר "צוות" עבודה ערכית הוא יגיד "כן"

בישראל וכמוכן לתת יד להצלחת חיים - מדברת לרבים ביניהם ובדיוק אותם אנו מחפשים.

לצורך הדבר יצאתי קשר עם שרית רוזנצוויג, סמנכ"ל "צוות" לתעסוקה ועם ארגון משה, מנהל תעסוקה מחוז יהודה המרכז את הפרויקט. שניהם נרתמו לעניין והודות לעבודה נמרצת ויסודית של שיווק הקורס ואיתור מועמדים מתאימים - הצלחנו לשלב בקורס המנחים אנשים איכותיים ומלאי מוטיבציה".

ציקי מצייין כי בתחילת חודש פברואר 2020 צפוי להיפתח קורס נוסף, במסגרתו יוכשרו כ-30 מנחים נוספים. מי שרואים עצמם מועמדים מתאימים מוזמנים לפנות ליחידת התעסוקה לקבלת פרטים נוספים.

ציקי סלע: "לאחר שזכינו במכרז להכשרת המנחים, אוכלוסיית פורשי צה"ל הייתה בעיניי יעד עיקרי לגיוס כוח אדם איכותי. פורשי צה"ל הם ברובם בעלי ניסיון הדרכתי, היכרות עם עבודה במסגרת מובנית, יכולת העברת תכנים בצורה מסודרת ומדויקת, ובעיקר - אנשים שעשייה ערכית הייתה ונתרה פרמטר חשוב עבורם. הדמנות שכזו - להעביר מסרים, לחנך, ליצור שינוי בתרבות הנהיגה

"אני מאמין שבמשרה של מנחה נהיגה נכונה יש את כל מה שפורש צה"ל מחפש - בעיקר אם הוא כבר אחרי קריירה שנייה", אומר **ציקי סלע**, אל"ם, מנהל נהיגה נכונה, רשת "עמל", שבתפקידו האחרון בצה"ל היה רח"ט תכנון ומנהל כ"א באכ"א. "אני מתכוון לכך שמדובר בעבודה עם ערך (הצלחת חיים), לנמישות בנושא שעות העבודה

ולשכר שיכול להוות השלמת הכנסה - תלוי כמוכן בכמות הקורסים שהמנחה מעביר.

לכן, לאחר שזכינו במכרז להכשרת המנחים, אוכלוסיית פורשי צה"ל, שאני מכיר היטב, עלתה בראשי כיעד עיקרי לגיוס כוח אדם איכותי. פורשי צה"ל הם ברובם בעלי ניסיון הדרכתי, היכרות עם עבודה במסגרת מובנית, יכולת העברת תכנים בצורה מסודרת ומדויקת, ובעיקר - אנשים שעשייה ערכית הייתה ונתרה פרמטר חשוב עבורם. הדמנות שכזו - להעביר מסרים, לחנך, ליצור שינוי בתרבות הנהיגה